

Defenseu la universitat pública

- S'ha de deixar fora la intolerància i la violència de les minories i aplicar els estatuts

ANA RIPOLL, Rectora de la UAB

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 26.03.09

Hem de ser honestos i reconèixer que les mobilitzacions estudiantils estan posant a prova la universitat pública. L'adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior és una oportunitat única del sistema universitari espanyol per reordenar la seva oferta i fer-la més atractiva i més útil per als estudiants i per a la societat. Però aquesta situació ens ha col·locat en una tessitura que espero que podrem superar, i ens ha enfrontat a la pregunta següent: ¿fins on estem disposats a arribar els universitaris i els responsables polítics per defensar la universitat pública?

Com a rectora de la Universitat Autònoma de Barcelona treballo per aconseguir que la meua universitat sigui excel·lent. Vull una universitat en què s'estudiï i es treballi per fer una societat millor. Una universitat líder en ciència i tecnologia, però també responsable socialment. Una universitat que vol ser actor rellevant en un sistema econòmic centrat, cada vegada més, en avantatges competitiu basats en el coneixement i en l'alta productivitat dels seus ciutadans. I una universitat que combina això anterior amb la màxima responsabilitat social. Una universitat que estigui oberta a tots els grups socials i on les limitacions per formar-ne part només siguin la falta de mèrit i d'esforç.

¿PER QUÈ vull una universitat pública d'excel·lència? Perquè una universitat pública d'excel·lència és una universitat progressista: és una universitat que ofereix a l'estudiant amb talent, sense que importi el seu origen social, l'oportunitat de disposar de les millors instal·lacions científiques, dels millors laboratoris, les millors aules, el millor professorat, i tot plegat a un preu públic. Crec que això és ser progressista. Hi ha altres models d'universitat, però no són el meu. Aconseguir tot això exigeix una defensa explícita de la universitat pública de tots aquells que la perjudiquen. S'ha de defensar la universitat de la intolerància i de la violència de les minories. Hem de defensar sense complexos les decisions que prenguin els òrgans de govern legítims i democràtics de les nostres universitats. Hem de defensar els nostres estatuts de la mateixa manera que s'exigeix el compliment de les normes de trànsit o de les normes fiscals. Ni més ni menys.

No dubto que hi hagi universitaris que considerin que violentar la normalitat acadèmica i substituir-la per altres activitats siguin una mostra que la universitat està viva. Jo, en canvi, prefereixo pensar que estem vius quan exercim el dret a donar i a rebre classes, quan publiquem en una bona revista, quan registrem una patent o quan traduïm Virgili; o quan veig els meus estudiants consultar documentació en una biblioteca, o els veig participar en una classe, o fer esport a la universitat.

SEGUR que no demanaríem diàleg amb un grup de creacionistes exaltats que bloquegés una Facultat de Biociències al crit de ¡mori Darwin!. Ni toleraríem que una protesta de personal mèdic bloquegés els quiròfans d'un hospital. Exigeixo, per tant, per a la universitat pública la mateixa condició que per a altres activitats, tant públiques com privades. La

universitat no és diferent. La universitat és un tema molt seriós. La universitat no és un lloc en el qual es puguin tolerar algunes conductes que si es tinguessin a fora serien intolerables.

Una rectora pot fer molt, però disposa de pocs instruments per defensar la seva universitat. En realitat, disposa d'un únic instrument: la paraula. Amb la paraula demano que tots defensem la universitat. Podem i hem de fer molt, però és imprescindible que cada actor del sistema faci la part de la feina que li correspon. Les autoritats polítiques han de defensar les lleis que aproven, posar els recursos necessaris per complir-les i defensar els béns públics; els estudiants han d'estudiar per assegurar-se un futur i millorar la societat; el professorat ha d'ensenyar i investigar, i el personal d'administració i serveis ha d'ajudar a gestionar la universitat. Només si tots fem el que hem de fer, salvarem la universitat.

Al món hi ha molts sistemes universitaris, però fa uns quants anys vam decidir estar a l'altura de l'Europa més desenvolupada. Actuem en conseqüència. Defensem, entre tots, la universitat pública. Cada un des de la seva responsabilitat.